

Kurzus előadója: Tábor Sára
Kurzus megnevezése: Anglofón és frankofón afrikai irodalom
Kurzus megnevezése angolul: Anglophone and francophone African literature
Kurzus kódja: CUL11-231
Oktató elérhetősége: email: esornus@gmail.com honlap: fogadóóra: előzetes egyeztetés szerint

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar
Követelmények: Három zárthelyi dolgozat a három kötelezően elolvasandó regényből (Achebe, Coetzee és Kourouma művei), valamint egy min. 5-6 oldalas szemináriumi dolgozat az afrikai irodalom vagy kultúra témakörében.

Kurzus leírása, tematikája: <p>Afrika XX. és XXI. században kialakult képéhez nagyban hozzájárult a gyarmatosítás, Fekete-Afrika kultúrájára főként az angol és a francia hódítás nyomta rá a bélyegét. A kurzus során egyes művek középpontba állításával feltárulkozik az a speciálisan erre a területre jellemző, közel százéves irodalmi hagyomány, amely nemcsak Afrika és a Nyugat változó kapcsolatát örökíti meg, hanem a függetlenség után egyre inkább Afrika „belső” problémáit helyezi előtérbe – de változatlanul az egykori gyarmatosítók nyelvét használja. A félév fő célja Afrika anglofón és frankofón irodalmának minél sokoldalúbb megközelítése, egyaránt előkerül afrikai tradicionális eposz-feldolgozás, Achebe és Coetzee regényei, vagy éppen Senghor és a <i>négritude</i> mozgalma. A kontinens változatos kultúrájának bemutatását egy filmművészeti alkotás, valamint Ibrahim El-Salahi festői életútja teszi teljesebbé.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Irodalomtörténeti bevezetés, társadalmi és történeti összefüggések. A gyarmatosítás angol és francia nyelvű irodalmának kialakulása, az európai nagyhatalmak szerepe a létrejöttében. A függetlenségüket elnyert afrikai államok politikai-társadalmi berendezkedésének hatása az irodalomra. A nyelvválasztás kérdése. 2. A tradicionális orális afrikai műfajok. Az afrikai eposz jellegzetességei. (Niane Djibril Tamsir: <i>Szungyata, az oroszlán fia.</i>) 3. Négritude. (Az 1930-as években Párizsban kibontakozó kulturális-politikai mozgalom jelentősége. Léopold Sédar Senghor: <i>Elégia a vízhez</i> című válogatás 3-4 verse.) + ZH (Achebe: <i>Széthulló világ.</i>) 4. Chinua Achebe: <i>Széthulló világ</i>. A gyarmatosítás kezdetei, a hagyományos és az európai keresztény értékrendszer találkozása. 5. A kétpólusú világ. Az európai tapasztalatok és az afrikai valóság konfliktusa. (Chinua Achebe: <i>Örökké nyugtalanul</i>, Tayeb Salih: <i>Season of Migration to the North.</i>) 6. Wole Soyinka egy drámájának részletes elemzése. (<i>Az oroszlán és az ékszer</i> vagy <i>Az erdő tánca.</i>) 7. Frantz Fanon: <i>A Föld rabjai</i>. (Részletek, szövegolvasás és elemzés). + ZH (Kourouma: <i>A Függetlenség fényes napjai.</i>) 8. Ahmadou Kourouma: <i>A Függetlenség fényes napjai</i>. A frankofón afrikai regény nyelvének megújítása, a gyarmatosítás utáni társadalmi-politikai változások

ábrázolása.

9. A nők helyzete Afrikában. A nők lehetőségei, az egyenjogúság kérdésköre és a női emancipáció a gyakorlatban. (Ama Ata Aidoo: *Changes*, Mariama Bâ: *Une si longue lettre*, Nuruddin Farah: *Gifts*.)
10. A személyes és a kollektív szabadság. Harc a függetlenségért, küzdelem az afrikai diktatúra ellen, a mindennapi létezés tere az elnyomás alatt. (Ngugi wa Thiong'o: *Egy szem búza*, Sony Labou Tansi: *La vie et demie*, J. M. Coetzee: *Michael K élete és kora*.)
11. Ibrahim El-Salahi festészete. + ZH (J. M. Coetzee: *A barbárokra várva*.)
12. J. M. Coetzee: *A barbárokra várva*. Az emberi személyiség a történelem kontextusában, a szuverén döntés joga és gyakorlásának feltételei.
13. Filmművészet. (Mahamat-Saleh Haroun: *Abouna*.)

Kurzushoz tartozó kötelező irodalom:

Chinua Achebe: *Széthulló világ*, ford. Béres Mária és Tandori Dezső, Európa, Budapest, 1983. (Chinua Achebe: *Things Fall Apart*)

J. M. Coetzee: *A barbárokra várva*, ford. Sebestyén Éva, Art Nouveau, 1987. (J. M. Coetzee: *Waiting for the Barbarians*)

Ahmadou Kourouma: *A Függetlenség fényes napjai*, ford. Lángh Júlia, Kává Kiadó, Budapest, 2001. (Ahmadou Kourouma: *Les soleils des Indépendances*)

Frantz Fanon: *A Föld rabjai*, ford. Kovács Anikó, Staub Valéria, Gondolat, Budapest, 1985. (Frantz Fanon: *Les damnés de la terre*)

Léopold Sédar Senghor: *Elégia a vízhez*, ford. és válogatta: Pór Judit, Európa, Budapest, 1982.

Wole Soyinka: *Az oroszlán és az ékszer* vagy *Az erdő tánca* in *Drámák* ford. Tandori Dezső és Göncz Árpád, Európa, Budapest, 1978. (Wole Soyinka: *The Lion and the Jewel, A Dance of the Forests*)

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

Attwell, David: *J. M. Coetzee – South Africa and the Politics of Writing*, University of California Press, Berkeley and Los Angeles, California, 1993.

Borgomano, Madeleine: *Ahmadou Kourouma, Le „guerrier” griot*, L'Harmattan, Paris, 1998.

Chevrier, Jacques: *Littératures francophones d'Afrique noire*. Edisud, Aix-en-Provence, 2006.

Critical Perspectives on Chinua Achebe, szerk. Innes, C. L. & Lindfors, Bernth, Heinemann London, Fakenham, Norfolk, 1979.

Gallagher, Susan VanZanten: *A Story of South Africa, J. M. Coetzee's Fiction in Context*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1991.

Emerging Perspectives on Ama Ata Aidoo szerk. Azodo, Ada Uzoamaka & Wilentz, Gay, Africa World Press, Trenton, New Jersey, 1999.

Hassan, Salah M.: *Ibrahim El-Salahi: A Visionary Modernist*, Tate Publishing, London, 2013.

Hassan, Wail S.: *Tayeb Salih: Ideology and the Craft of Fiction*, Syracuse University Press, Syracuse, 2003.

Heroic epic and saga, szerk. Oinas, Felix Johannes, Indiana University Press, Bloomington, 1978.

Irlam, Shaun: *Mariama Bâ's "Une Si Longue Lettre": The Vocation of Memory and the Space of Writing* in *Research in African Literatures*, Vol. 29, No. 2., Indiana University

Press, Bloomington, 1998.

Newell, Stephanie: *West African Literatures – Ways of Reading*, Oxford University Press, New York, 2007.

Valdez Moses, Michael: *The Novel and the Globalization of Culture*, Oxford University Press, New York, 1995.

Whittaker, David – Msiska, Mpalive-Hangson: *Chinua Achebe's Things Fall Apart*, Routledge, Abingdon, Oxon – New York, 2007.

Wright, Derek: *The Novels of Nuruddin Farah*, Bayreuth African Studies Series 32., Bayreuth, 2004.